

I UVOD

Odavno je poznato da se razvoj savremene tržišne ekonomije ne može uspješno odvijati bez efikasnog finansijskog sistema sa osposobljenim finansijskim institucijama. Ključno mjesto među tim institucijama pripada bankarskom sektoru. Njegova uloga je da obezbijedi mobilizaciju, koncentraciju, transfer i alokaciju finansijskih resursa. Finansijski sektor predstavlja okosnicu cijelog ekonomskog sistema, jer su alokacija i monitoring upotrebe kapitala u realnom sektoru od esencionalnog značaja za ekonomiju jedne zemlje.

Stanje bankarskog sektora ima snažan uticaj na realni sektor i ukupno stanje ekonomije. Ukoliko je bankarski sektor uspješan - likvidan, solventan i efikasan, on znatno podstiče ukupna ekonomska kretanja i doprinosi rastu i razvoju ekonomije. Suprotno tome, poremećaji u poslovanju banaka izazivaju poremećaje u privredi, koji često po efektima mogu biti znatno veći od šteta u samim bankama. Jer, poremećaji u poslovanju banaka izazivaju krizu povjerenja, zbog čega po pravilu dolazi do povlačenja depozita i nelikvidnosti banaka. U većini slučajeva to može biti dovoljan razlog za bankrotstvo banke.

Visoka osjetljivost banke na smanjenje povjerenja proizilazi iz njene bilansne strukture. Rizik asinhronizacije priliva i odliva sredstava kod banaka je veći nego kod tipičnog industrijskog ili trgovinskog preduzeća. Zato se bankarsko poslovanje, za razliku od drugih sektora, više institucionalno reguliše i nadzire.

Zavisno od kriterija posmatranja postoje različiti oblici nadzora. Prema organima nadzora postoje interni i eksterni nadzor. Eksterni nadzor provode odgovarajuće institucije izvan banke, a unutrašnji nadzor provode zaposleni u banci. Unutrašnji nadzor se odvija kroz internu kontrolu i internu reviziju. S obzirom na svu složenost cjelokupnog sistema nadzora poslovanja banaka, predmet daljeg razmatranja biće samo interna revizija.

U prvom poglavlju pojašnjen je pojam i značaj revizije. Drugo poglavlje objašnjava pojam, ciljeve i zadatke interne revizije. Ono također govori o organizaciji i funkciji interne revizije kao i razlici između interne i eksterne revizije. U trećem poglavlju je obradjena interna revizija u bankama i njena zakonska regulacija. Također su obradjeni i rizici koji se pojavljuju u poslovanju banaka. Sprovedjenja interne revizije u banci kao i njeni rezultati i izvještavanje objašnjeno je u četvrtom poglavlju.

1.1 Pojam i značaj revizije

Riječ revizija potiče od latinske reči „revisio“ što znači ponovno viđenje, ponovno gledanje, naknadni pregled i preispitivanje poslovnih procesa i stanja. Revizijom i teorijom revizije se bavi veliki broj pojedinaca i asocijacija koje su od nacionalnog ili međunarodnog značaja. Stoga, postoji više definicija revizije iz kojih se može zaključiti da je revizija sistematičan proces objektivnog prikupljanja i procjene dokaza vezanih za izjave uprave preduzeća o ekonomskim aktivnostima, kako bi se utvrdio stepen saglasnosti tih izjava sa utvrđenim kriterijumima, a dobijeni rezultati prenijeli zainteresovanim korisnicima.

U osnovi reviziju možemo posmatrati kao:

- internu reviziju,
- nezavisnu reviziju računovodstvenih izveštaja i
- državnu reviziju.

Interna revizija je značajan dio celokupnog procesa revizije. Provode je organi onog preduzeća koje je objekt revizije i oni sami organizuju i provode program interne revizije kao cjelovit test svih aspekata interne kontrole.

Najznačajniji poslovi interne revizije su ispitivanje organizovanosti, razvoj i poboljšanje djelotvornosti pojedinih poslovnih funkcija, ispitivanje načina donošenja poslovnih odluka, ispitivanje funkcionisanje informacionog sistema i drugi poslovi kojima se ispituje i ocenjuje poslovanje preduzeća. Zbog toga se interna revizija često naziva produženom rukom posloводства.

Interna revizija predstavlja naknadnu SUB kontrolu poslovnih transakcija uključujući i kontrolu kontrole.

Nezavisna revizija može biti:

- revizija finansijskih izveštaja primjenjuje se na komplet računovodstvenog izveštaja: bilans stanja, bilans uspeha, izvještaj o promenama na kapitalu, izvještaj o novčanim tokovima i note uz finansijske izvještaje;
- revizija usaglašenosti (podudarnosti) koja ima za cilj da utvrdi nivo usklađenosti sa politikama, zakonom i drugim državnim propisima;
- revizija poslovanja čiji je cilj da ocjeni poslovanje i predloži rješenje ukoliko su potrebna poboljšanja unutar preduzeća...

Državna revizija čiji se zadatak sastoji u tome da vrši reviziju rada vlade i njenih agencija. Može da obavlja reviziju dosljedne primene zakona i drugih propisa, reviziju poslovanja i reviziju finansijskih izveštaja. Osnovni cilj joj je da utvrdi da li su programi opšte i zajedničke potrošnje u skladu sa intencijama parlamenata, kao i da obavlja reviziju poslovanja i procjenu efektivnosti i efikasnosti pojedinih programa i projekata koje vlada izabere.